

Od 2016. godine, kada je nakon dugogodišnjeg zastoja „Elektroprivreda Srbije“ ponovo pokrenula ključne projekte, počeo je najveći investicioni ciklus u savremenoj srpskoj energetici na koji se čekalo tri decenije. Pored ulaganja u razvoj novih kapaciteta, važan deo investicione politike EPS-a i Republike Srbije je očuvanje strateških proizvodnih i distributivnih kapaciteta, a to podrazumeva njihovu modernizaciju i usaglašavanje sa standardima Evropske unije.

Termoelektrane „Elektroprivrede Srbije“ danas su postrojenja u kojima se realizuju najveći ekološki projekti u Srbiji, namenjeni prvenstveno unapređenju kvaliteta vazduha. EPS je do sada već investirao oko 500 miliona evra u projekte zaštite životne sredine i zauzeo leadersku poziciju po ulaganjima u toj oblasti u Srbiji. U svim termoelektranama završena je rekonstrukcija elektrofiltera, čime je za čak 87 odsto smanjena emisije praškastih materija odnosno PM čestica. To jasno pokazuju brojevi jer je 2003. godine emisija PM čestica iz termoenergetskih postrojenja iznosila 66.626 tona, dok je za 2019. godinu bila 8.837 tona. Samo u ove projekte smanjenja emisije praškastih materija uloženo je 97 miliona evra. Primer efikasnosti novih elektrofiltera je najveća EPS-ova fabrika struje u Obrenovcu, koju čine TENT A i TENT B, gde je posle rekonstrukcije elektrofiltera emisija PM čestica osam puta manja nego pre.

U narednom investicionom ciklusu planirana su značajna ulaganja kako bi sva postrojenja EPS-a bila dovedena na nivo strogih domaćih i evropskih ekoloških parametara. Kao tehnički najkompleksniji i finansijski najzahtevniji projekti, izdvajaju se sistemi za odsumporavanje dimnih gasova. EPS je uspešno završio izgradnju prvog takvog postrojenja u TE „Kostolac B“ i garancijska merenja su pokazala da su emisije SO₂ znatno ispod važećeg evropskog standarda od 200 miligrama po kubnom metru. O tome koliko su ovi projekti kompleksni govori i podatak da uvođenje sistema za odsumporavanje na četiri bloka TENT A uključuje izgradnju čak 42 objekta. Projekti odsumporavanja na lokacijama EPS-ovih termo kapaciteta koji se realizuju ili su u planu, ujedno su i najveće pojedinačne ekološke investicije u Srbiji. Samo u dva aktuelna projekta odsumporavanja u termoelektranama u Obrenovcu, koje proizvode više od polovine srpske struje, biće uloženo oko 400 miliona evra. Radovi na sistemu za četiri najjača bloka u TENT A su odmakli, dok su pripreme za realizaciju projekta za odsumporavanje na oba bloka TENT B u završnoj fazi. Radom ovih postrojenja emisije sumpornih oksida biće oko devet puta manje, a biće dodatno smanjena i emisija praškastih materija, pored već postavljenih elektrofiltera.

Planirani su i projekti za dva najstarija bloka u TENT A, kao i TE „Kostolac A“ i novi blok „Kostolac B3“ čija izgradnja je u toku. U okviru planova za unapređenje kvaliteta vazduha, EPS planira i primarne i sekundarne mere za smanjene emisije azotnih oksida u

termoelektranama. Projekti odsumporavanja i drugih mera za smanjenje emisija u vazduh garantuju trajnost i opstanak termoelektrana i celog energetskeg sistema Srbije, jer obezbeđuju savremeni način rada termo postrojenja u kojima se proizvodi oko 70 odsto srpske električne energije. Za građane i privredu je važan i ekonomski aspekt ovakvih projekata, jer se njihovom realizacijom obezbeđuje budućnost EPS-a, a time i sigurnost i stabilnost našeg energetskeg sistema, koji je u značajnoj meri oslonjen na korišćenje uglja kao energenta. Jedan od strateških pravaca kojima EPS ide je revitalizacija hidroelektrana, čime se dobija značajno povećanje snage i radnog veka ovih postrojenja. Svaki kilovat čas dobijen iz vode je veoma značajan, jer „zelena energija“ dolazi iz obnovljivih izvora. Radovima na „Đerdapu 1“, HE „Zvornik“ i HE „Bajina Bašta“, hidro kapaciteti EPS-a su povećani za 140 megavata. I to je samo početak jer se priprema revitalizacije svih 10 agregata u HE „Đerdap 2“, koja će doneti novih 50 megavata snage za proizvodnju električne energije. Za ovaj projekat, ali i za revitalizacije agregata u „Vlasinskim HE“, RHE „Bajina Bašta“, hidroelektranama „Potpeć“ i „Bistrica“ rade se ispitivanja stanja opreme i priprema investiciono-tehničke dokumentacije. Pokrenuta je i realizacija projekta izgradnje vetroparka u Kostolcu, kojim EPS, čitav srpski energetskeg sistem i Srbija sigurnim koracima idu ka ispunjavanju obaveza o povećanju udela obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji na 27 odsto. Prvi vetropark koji će EPS graditi je značajna investicija ukupne vrednosti oko 100 miliona evra. Snagom od 66 megavata u 20 vetrogeneratora ovaj vetropark obezbediće dovoljno energije za snabdevanje 30.000 domaćinstava.

Izvor: bizlife.rs